

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดอุดรธานี

๑. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

๑.๑ พื้นที่ทั้งหมด ๗,๓๓๑,๔๓๘ ไร่ ประชากรทั้งหมด ๑,๕๘๖,๖๖๖ ราย เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๔,๕๓๑,๖๖๓ ไร่ (๖๑.๘๑ % ของพื้นที่ทั้งหมด) และผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรประจำปี ๒๕๖๔ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนฯ ทั้งหมด ๑๕๙,๑๔๕ ครัวเรือน ๓๒๐,๕๔๘ แปลง พื้นที่ ๒,๖๔๕,๔๒๘.๐๒ ไร่ ละเอียดดังต่อไปนี้

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ตามที่ดัดแปลง ปี ๒๕๖๔/๖๕ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกร ทั้งหมด ๑๗๑,๑๐๓ ครัวเรือน ๒๖๐,๓๒๕ แปลง พื้นที่ ๑,๙๘๓,๒๑๘.๘๖ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๔/๖๕ รวม ตามที่ดัดแปลง (วันที่เพาะปลูก ๑ มีนาคม ๒๕๖๔ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกร ทั้งหมด ๒๔๘ ครัวเรือน ๒๖๔ แปลง พื้นที่ ๒,๔๖๕.๙๔ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ ตามที่ดัดแปลง (วันที่เก็บเกี่ยว ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกร ทั้งหมด ๓๕,๘๔๑ ครัวเรือน ๔๗,๗๑๒ แปลง พื้นที่ ๔๖๗,๗๒๖.๘๓ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๔/๖๕ ตามที่ดัดแปลง (วันที่เก็บเกี่ยว ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกร ทั้งหมด ๘,๓๒๗ ครัวเรือน ๙,๙๙๖ แปลง พื้นที่ ๘๓,๖๔๗.๘๖ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ตามที่ดัดแปลง ปี ๒๕๖๔ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๑๗,๐๙๕ ครัวเรือน ๒๑,๗๒๒ แปลง พื้นที่ ๒๖๙,๓๙๙.๕๔ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามที่ดัดแปลง ปี ๒๕๖๔ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๒,๐๓๓ ครัวเรือน ๒,๓๘๘ แปลง พื้นที่ ๑๗,๙๓๑.๒๓ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ ตามที่ดัดแปลง ปี ๒๕๖๔ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๒๐ ครัวเรือน ๒๑ แปลง พื้นที่ ๑๐๘.๒๕ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกลำไย ตามที่ดัดแปลง ปี ๒๕๖๔ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๑๑๗ ครัวเรือน ๑๒๑ แปลง พื้นที่ ๔๒๑.๙๔ ไร่

- ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ตามที่ดัดแปลง ปี ๒๕๖๔ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๑๑ ครัวเรือน ๑๓ แปลง พื้นที่ ๑๑๓ ไร่

- พื้นที่ไม้ดอกไม้ประดับ ๒,๐๖๘ ไร่

- พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๓๑,๔๙๔.๔๔ ไร่

- พื้นที่การเกษตรอื่นๆ ๔๖๘,๑๗๓ ไร่ (เช่น ประมง ปศุสัตว์ แผลงเศรษฐกิจ พืชสมุนไพร เครื่องเทศ เป็นต้น)

โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทาน ๓๔๘,๕๐๔ ไร่และพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน ๔,๑๘๓,๑๕๙ ไร่

๑.๒ สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม

๑.ลุ่มน้ำในเขตจังหวัดอุดรธานี มี ๒ ลุ่มน้ำหลัก ๘ ลุ่มน้ำย่อย พื้นที่ชลประทานขนาดใหญ่ จำนวน ๒ แห่ง รวม ๑๓๖,๐๐๐ ไร่ พื้นที่ชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๑๗ แห่ง รวม ๒๗,๐๑๙ ไร่ สรุปลักษณะการน้ำปัจจุบัน ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จำนวน ๒ แห่ง และขนาดกลาง จำนวน ๑๗ แห่ง มีปริมาณ ๒๓๘.๒๗ ล้านลบ.ม. ซึ่งมีปริมาณมากกว่ากว่าปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๒๖.๕๑ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๓ (เมื่อเทียบในช่วงเวลาเดียวกัน)

๒.ปริมาณน้ำฝนสะสม (ตั้งแต่วันที่ ๑ ม.ค.๖๔ - ๔ ต.ค. ๖๔) เฉลี่ย ๑,๐๔๙.๓๐ มม.

๓.ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก ๔ ด้าน

- อุปโภคบริโภค.....๕๐.๔๔๐.....ล้าน.ลบ.ม.
- ระบบนิเวศน์.....๓.๐๐๐.....ล้าน.ลบ.ม.
- เกษตรกรรม.....๓๓๘.๔๕๐.....ล้าน .ลบ.ม.
- อุตสาหกรรม.....๓.๑๑๐.....ล้าน .ลบ.ม.

๔) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม จำนวน ๓,๕๘๐,๐๑๓.๗๗ ไร่ ประกอบไปด้วย ข้าว ๑,๖๑๔,๗๘๖.๕๗ ไร่ พืชไร่ ๑,๒๙๕,๔๔๙.๓๖ ไร่ และยางพารา ๓๙๐๗๖๙.๙๐ ไร่
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม ๙๕๑,๖๔๙.๒๓ ไร่ ประกอบด้วย ข้าว ๕๒๔,๖๙๖.๔๓ ไร่ พืชไร่ ๒๒,๗๓๕๔.๖๔ ไร่ ยางพารา ๑๓๒,๒๐๙ ไร่

๑.๓ ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัดอุดรธานี

๑.ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ.๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์จังหวัดอุดรธานี แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ.๒๕๖๒ ขยายตัวร้อยละ ๐.๗ ชะลอตัวลงค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ ๔.๘ ในปี ๒๕๖๑ โครงสร้างการกระจายรายได้จากการผลิตจังหวัดอุดรธานี ณ ราคาประจำปีต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ในปี ๒๕๖๒ พบว่า ที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด ร้อยละ ๗.๑ เท่ากับปี ๒๕๖๑ มูลค่าการผลิต ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ GPP ในสาขาเกษตรกรรมการล่าสัตว์และการป่าไม้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับ ๕๗,๕๓๔ ล้านบาท และนอกภาคการเกษตร เท่ากับ ๒๐๗,๕๖๗ ล้านบาท

๒. จำนวนประชากร/ครัวเรือนเกษตรกร จำนวนประชากร ๑,๕๘๖,๖๖๖ คน ๕๑๑,๓๘๒ ครัวเรือน โดยมีครัวเรือนเกษตรกร ๒๑๐,๒๕๙ ครัวเรือน และเป็นแรงงานภาคเกษตรกร ๔ คน/ครัวเรือน ประมาณ ๒๑๑,๕๑๗ คน รายได้เฉลี่ยต่อหัวประมาณ เท่ากับ ๘๕,๖๕๘ บาท

๑.๔ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ภาพการณ์ผลิต การตลาด และราคาสินค้าการเกษตรที่สำคัญ จังหวัดอุดรธานี ได้แก่

ข้าวนาปี พื้นที่ปลูก - ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ตามที่ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔/๖๕ มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกร ทั้งหมด ๑๗๑,๑๐๓ ครัวเรือน ๒๖๐,๓๒๕ แปลง พื้นที่ ๑,๙๘๓,๒๑๘.๘ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๓๖๖ กก./ไร่ ราคาข้าวนาปีที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ของจังหวัดอุดรธานีสามารถแยกได้ ดังนี้

- ข้าवलือกเจ้านาปีพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ราคาเฉลี่ย ๙,๘๕๒.๕๐ บาทต่อตัน ราคา ลดลง จาก ๙,๙๖๕.๐๒ บาทต่อตัน เมื่อเทียบกับเดือน ที่ผ่านมาลดลงร้อยละ ๑.๑๓ เนื่องจากมีความ

ต้องการของตลาดลดลง และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาราคาลดลงร้อยละ ๒๘.๓๕ เนื่องจากปริมาณข้าวเปลือกเจ้านาปีพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในประเทศเพิ่มขึ้น

- ข้าวเปลือกเหนียวนาปีพันธุ์ กข.๖ ราคาเฉลี่ย ๙,๓๗๐.๐๐ บาทต่อตัน ราคาลดลง จาก ๙,๖๐๕.๔๗ บาทต่อตัน เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาลดลงร้อยละ ๒.๔๕ เนื่องจากเกษตรกรค่อย ๆ ทนอยขายข้าวออกสู่ตลาด และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาราคาลดลงร้อยละ ๔๔.๘๑ เนื่องจากปริมาณข้าวเปลือกเหนียวนาปีพันธุ์ กข.๖ ในประเทศเพิ่มขึ้น

- ข้าวเปลือกเหนียวนาปีเมล็ดสั้นความชื้น ๑๔ -๑๕ % ราคาเฉลี่ย ๗,๕๘๙.๐๐ บาทต่อตัน ราคาลดลงจาก ๗,๕๙๗.๓๒ บาทต่อตัน เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาลดลงร้อยละ ๐.๑๑ เนื่องจากมีความต้องการของตลาดลดลง และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาราคาลดลงร้อยละ ๕๐.๒๖ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของผลผลิต

อ้อยโรงงาน ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๔/๖๕ ตามที่ตั้งแปลง(วันที่เก็บเกี่ยว ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๘,๓๒๗ ครัวเรือน ๙,๙๙๖ แปลง พื้นที่ ๘๓,๖๔๗.๘๖ ไร่ ภาวการณ์ผลิตข้าวอ้อยโรงงานของจังหวัดอุดรธานี ปี ๒๕๖๔/๖๕ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๕๘๒,๐๑๓ ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑๓.๒๐ เนื่องจากการประกาศปิดกิจการของ โรงงานน้ำตาลกุมภวาปี อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานีทำให้เกษตรกรบางส่วนลดพื้นที่ปลูก ผลผลิตรวม ๔,๗๐๘,๔๘๒ ตันลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๓.๘๑ เนื่องจากเนื้อที่เพาะปลูกที่สำคัญได้รับผลกระทบจากฝนทิ้งช่วง แต่ผลผลิตต่อไร่ ๘.๐๙ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๑๐.๘๒ ขึ้น เนื่องจากเกษตรกรดูแลเอาใจใส่ดี สถานการณ์การผลิตในเดือนนี้ เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตหมดแล้ว บางส่วนอ้อยอยู่ในช่วงเจริญเติบโต ราคาอ้อยโรงงานที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ของจังหวัดอุดรธานี ราคาอ้อยโรงงานในเดือนนี้ไม่มีราคา (โรงงานปิดหีบ)

มันสำปะหลัง ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ ตามที่ตั้งแปลง (วันที่เก็บเกี่ยว ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๓๕,๘๔๑ ครัวเรือน ๔๗,๗๑๒ แปลง พื้นที่ ๔๖๗,๗๒๖.๘๓ ไร่ ภาวการณ์ผลิตมันสำปะหลังของจังหวัดอุดรธานีคาดการณ์ปี ๒๕๖๔ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๓๕๐,๖๖๙ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑๓.๖๔ เนื่องจากคานาปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี ทำให้เกษตรกรเพิ่มพื้นที่ปลูก ผลผลิตรวม ๑,๒๓๘,๙๑๔ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑๔.๙๐ และผลผลิตเฉลี่ย ๓,๕๓๓ กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑.๑๒ เนื่องจากเกษตรกรปลูกแทนอ้อยโรงงานที่ครบอายุ และบางส่วนปลูกในพื้นที่ว่างเปล่า และมีกรดูแลรักษาดี สถานการณ์การผลิตเดือนนี้ ขณะนี้อยู่ในช่วงการเจริญเติบโตและดูแลบำรุงรักษา บางพื้นที่การเก็บเกี่ยวผลผลิตออกสู่ตลาดทำให้มีผลผลิตมันสำปะหลังออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ของจังหวัดอุดรธานี ราคาหัวมันสำปะหลังสดคละเฉลี่ย ๒.๐๔ บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจาก ๑.๙๗ บาทต่อกิโลกรัม เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๕๕ เนื่องจากผลผลิตตลาดมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาร้อยละ ๑๗.๒๔

ยางพารา ผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ตามที่ตั้งแปลง ปี ๒๕๖๔ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๑๗,๐๙๕ ครัวเรือน ๒๑,๗๒๒ แปลง พื้นที่ ๒๖๙,๓๙๙.๕๔ ไร่ ภาวการณ์ผลิตยางพาราในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี คาดการณ์ปี ๒๕๖๔ เนื้อที่กรีดยางพารา ๕๐๕,๔๒๕ ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๓.๗๓ เนื่องจากค้ำยันต้นยางอายุมากให้ผลผลิตน้อยทิ้งและปลูกแทนด้วยยางพันธุ์ดี ผลผลิตรวม ๑๑๒,๗๑๐ ตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๐.๗๙ เนื่องจากต้นยางได้รับน้ำฝนดี ประกอบ

กับการดูแลรักษาของเกษตรกร ผลผลิตต่อไร่ ๒๒๓ กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๔.๖๙ เนื่องจากต้นยางพาราที่กรี๊ดได้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุที่ให้ผลผลิตสูง สถานการณ์การผลิตในเดือนนี้ อยู่ในช่วงยางผลัดใบบางส่วน แต่เกษตรกรบางส่วนยังมีการกรี๊ดยาง ราคายางพาราที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา จังหวัดอุดรธานีเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ราคาขาก่อนถ่วงคละเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๔.๙๑ บาทต่อกิโลกรัม ราคาเพิ่มขึ้นจาก ๒๓.๕๒ บาทต่อกิโลกรัม เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๙๑ เนื่องจากความต้องการทางการตลาดเพิ่มขึ้น และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๓.๔๙ เนื่องจากเงินซึ่งเป็นคู่ค้ารายใหญ่มีความต้องการมากขึ้น ประกอบกับราคาน้ำมันในตลาดโลกค่อย ๆ ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาขางพาราปรับเพิ่มขึ้น

๑.๕ สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ ภาวะการผลิต การตลาด และราคาสินค้าการเกษตรที่สำคัญ จังหวัดอุดรธานี ได้แก่

โคเนื้อ คาดการณ์ปริมาณการผลิตทั้งปีของปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๐๑,๓๓๔ ตัว คาดการณ์ปี ๒๕๖๔ จำนวนโคเนื้อ ณ วันที่ ๑ มกราคม และปริมาณการผลิตมีทิศทางเพิ่มขึ้นเนื่องจากแม่พันธุ์โคเนื้อที่ตั้งท้องทยอยให้กำเนิดลูกโคเนื้อ ประกอบกับเกษตรกรมีความสามารถในการบริหารจัดการฟาร์มได้เป็นอย่างดีและมีคุณภาพมากขึ้น ส่งผลให้อัตราการรอดของโคเนื้อเพิ่มขึ้นสถานการณ์การผลิตในเดือนนี้ เกษตรกรเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริหารจัดการฟาร์ม โดยเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคล้มปัสกิ้น ห้ามมิให้เคลื่อนย้ายโค หรือซากสัตว์ข้ามจังหวัด ชะลอการเปิดตลาดนัดโค-กระบือราคาโคเนื้อที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ของ จังหวัดอุดรธานี สามารถแยกได้ดังนี้

- โคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองขนาดใหญ่ ราคาเฉลี่ย ๓๓,๖๑๑.๐๐ บาทต่อตัว ราคาลดลงจาก ๓๔,๔๙๒.๐๓ บาทต่อตัว เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา หรือลดลงร้อยละ ๒.๕๕ และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ราคาลดลงร้อยละ ๑.๔๙

- โคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองขนาดกลางราคาเฉลี่ย ๒๔,๗๘๙.๐๐ บาทต่อตัว ราคาลดลงจาก ๒๗,๐๐๙.๗๕ บาทต่อตัว เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา หรือลดลงร้อยละ ๘.๒๒ และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ราคาลดลงร้อยละ ๐.๘๔

- โคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองขนาดเล็กราคาเฉลี่ย ๑๖,๔๑๑.๐๐ บาทต่อตัว ราคาลดลงจาก ๑๗,๔๘๔.๙๐ บาทต่อตัว เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา หรือลดลงร้อยละ ๖.๑๔ และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๘๔ ราคาโคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ราคาลดลงเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากมีการปิดตลาดโค จากสถานการณ์โควิด-๑๙ และโรคระบาดล้มปัสกิ้นในโค ส่วนราคาโคเนื้อพันธุ์พื้นเมืองขนาดเล็ก ราคาเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากความต้องการของเกษตรกรที่ซื้อเพื่อไปเลี้ยงเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้

สุกร คาดการณ์ปริมาณการผลิตทั้งปีของปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒๑๔,๖๓๔ ตัว ภาวะการผลิตสุกรของจังหวัดอุดรธานี วันที่ ๑ มกราคม ปริมาณการผลิตสุกรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดในสุกรของประเทศจีน และประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลดีกับการส่งออกสุกรของประเทศไทย ทำให้แนวโน้มความต้องการของตลาดส่งออกเพิ่มขึ้น สถานการณ์การผลิตในเดือนนี้ เกษตรกรต้องหมั่นรักษาความสะอาดฟาร์ม และดูแลสุกรอย่างดี มีการหมุนเวียนในการรับซื้อสุกรอย่างต่อเนื่อง ราคาสุกรพันธุ์ลูกผสม นน.ต่ำกว่า ๑๐๐ กก. ที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ของจังหวัดอุดรธานี สุกรขุนพันธุ์ลูกผสม นน.ต่ำกว่า ๑๐๐ กก. ราคาเฉลี่ย ๗๓.๒๔ บาทต่อกิโลกรัม ราคาลดลงจาก ๗๔.๑๖ บาทต่อกิโลกรัมเมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา หรือลดลงร้อยละ ๑.๒๔ เนื่องจากความต้องการของตลาดลดลง และเมื่อ

เทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาราคาลดลงร้อยละ ๖.๑๐ เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ราคาผันผวนเพิ่มขึ้นลดลงตามสถานการณ์

- ฟาร์มมาตรฐานด้านปศุสัตว์ จำนวนฟาร์ม ๔๕๔ ฟาร์ม

โคนม	๑๘๗	ฟาร์ม
โคเนื้อ	๒	ฟาร์ม
สุกร	๒๑๔	ฟาร์ม
ไก่เนื้อ	๓๑	ฟาร์ม
ไก่ไข่	๑๗	ฟาร์ม
ไก่พันธุ์	๑	ฟาร์ม
เป็ดพันธุ์	๑	ฟาร์ม
จิ้งหรีด	๑	ฟาร์ม

- ผลการสุ่มตรวจนมโรงเรียน

จังหวัดอุดรธานี มีโรงเรียนรับนมโครงการอาหารเสริม(นม)โรงเรียน จำนวน ๑,๕๕๕ โรงเรียน แบ่งเป็น โรงเรียนเอกชน ๕๘ แห่ง จำนวนนักเรียน ๓๐,๑๔๐ คน โรงเรียนรัฐบาล ๘๐๗ แห่ง จำนวนนักเรียน ๑๒๕,๘๙๔ คน ศูนย์เด็กเล็ก ๖๙๐ แห่ง จำนวนนักเรียน ๒๖,๕๘๖ คน รวมนักเรียนทั้งหมด ๑๘๒,๖๒๐ คน มีผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๕ ราย ประกอบด้วย บริษัท อุดรแดรี่ฟูดส์ จำกัด, บริษัท แมรี่แอนแดรี่โปรดักต์ จำกัด, สหกรณ์โคนมอุดรธานี จำกัด, สหกรณ์โคนมขอนแก่น จำกัด และ อสค.ขอนแก่น กรมปศุสัตว์ ได้มีการเก็บตัวอย่างนมดิบ นมพร้อมดื่ม เดือนละ ๑ ครั้ง จากศูนย์รวบรวมน้ำดิบ ปล่อยผู้ประกอบการ พบว่า เป็นไปตามมาตรฐานนมโรงเรียน ไม่พบปัญหาการร้องเรียนด้านคุณภาพโรงเรียน ปัญหาการส่งมอบ และการเก็บรักษา

๑.๖ สินค้าสำคัญของจังหวัด

๑. สินค้าเด่น ได้แก่

มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง ลักษณะ ผิวสีเหลืองทอง มีรสหวาน ผลใหญ่ พื้นที่ปลูก อำเภอนองวัวซอจำนวน ๕,๐๘๖ ไร่ ผลผลิตรวม ๕,๕๔๔ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๑.๐๙ ตัน/ไร่

กล้วยหอมทอง ลักษณะ สีผิวเหลือง ผลใหญ่ มีรสหวานอมเปรี้ยวฉ่ำๆ พื้นที่ปลูก อำเภอสร้างคอม จำนวน ๓๗๓ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๔๙๒ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๔ ตัน/ไร่

ไม้ดอกไม้ประดับ ชนิด ดอกเบญจมาศ และดอกมะลิ เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน พื้นที่ปลูก ตำบลหนองไฮ อำเภอเมืองอุดรธานี จำนวน ๖๔๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๖๒๐ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๒.๕ ตัน/ไร่ (ราคา ๕๐ บาท/กก.)

๑. สินค้า GI ได้แก่ -ไม่มี-

๑.๗ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

- ๑) น้ำพริกข้าว (นางอรอุมา แสงอนันต์) อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
- ๒) น้ำปลุกดาวสกัด (ร้านเทพประทานอุดร) อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
- ๓) น้ำเสาวรส ตราเพชร (กลุ่มวิสาหกิจกลุ่มบ้านเจริญสุข) อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
- ๔) งาดำหวานน้อย (งาดำแม่อุษา) อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
- ๕) ข้าวกล้องเพาะงอกหอมมะลิ (กลุ่มผลิตข้าวกล้องแม่บ้านเกษตร) อำเภอเมืองอุดรธานี
- ๖) ผ้าไหมมัดหมี่ (กลุ่มแม่บ้านเกษตรบ้านหนองแวง) อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี
- ๗) ลูกประคบสมุนไพร (กลุ่มอาชีพชุมชนหนองใหญ่) อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

๘) ไหมขัดฟันแท้จากธรรมชาติ (กลุ่มผลิตภัณฑ์รังไหมบ้านฝื่อ) อำเภอบ้านฝื่อ จังหวัดอุดรธานี

๙) ข้าวกล้อง ๘ สายพันธุ์ (สถาบันสนองคุณการเกษตร) อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

๑๐) ปลาرائبองผง (กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าหลนนิคม) อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

๑.๘ โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี (เอกสารแนบ)

๑) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีการแปรรูป พืชสมุนไพร ตำบลหนองแวง อำเภอน้ำโสม

๒) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ตลาดปลา ตำบลเตาไห อำเภอกู่แก้ว

๓) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ไม้ผล มะม่วง ตำบลกุดหมากไฟ อำเภอหนองวัวซอ

๔) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ไม้ดอก บ้านห้วยสำราญ ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง

๕) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี กาแฟ บ้านศรีวังคต ตำบลนาแค อำเภอนายูง

๖) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ข้าวเม่า บ้านฝักบัว ตำบลกลางใหญ่ อำเภอบ้านฝื่อ

๗) โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีบัวแดง บ้านเชียงแหว ตำบลเชียงแหว อำเภอกุมภวาปี

๑.๙ สหกรณ์การเกษตร

๑) จำนวนสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด ๑๐๙ สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ ๑๖๕,๔๓๙ ราย

๒) การจัดชั้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์จังหวัด

๒.๑ ดีเลิศจำนวน ๓๗ สหกรณ์

๒.๒ ดีมากจำนวน ๑๖ สหกรณ์

๒.๓ ดีจำนวน ๙ สหกรณ์

๒.๔ ไม่ผ่านจำนวน ๓๓ สหกรณ์

๓) มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ ๓๒,๘๗๕.๕๒ ล้านบาท

๒. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัดอุดรธานี

๒.๑ การรับรอง Organic Thailand รวมพื้นที่ที่ได้รับการรับรองแล้วจำนวน ๔,๗๐๐.๕๕ ไร่ เกษตรกร จำนวน ๕๓๖ ราย

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๑) ข้าว	๔๑๐ ราย (๑๗ กลุ่ม)	๔,๐๕๗.๒๕ ไร่
๒) พืชอื่น	๑๒๖ ราย ๑๓๔ แปลง	๖๔๓.๔๘ ไร่

๒.๒ การรับรอง GAP ด้านพืช รวม ๓,๔๓๙ ราย พื้นที่ ๒๐,๑๙๒.๑๙ ไร่ ด้านปศุสัตว์ จำนวน ๔๕๔ ราย ๔๕๔ ฟาร์ม และด้านประมงเกษตรกร ๑๓๐ ราย ๑๓๐ ฟาร์ม

ชนิดสินค้า	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๑) ข้าว	๑,๔๙๓ ราย	๑๓,๔๕๖.๒๕ ไร่
๒) มันสำปะหลัง	๓๓ ราย	๙๔๘ ไร่
๓) หม่อนไหม	- ราย	เสนอเรื่องลาออก
๔) เกษตรผสมผสาน	๙๔๐ ราย /๑,๑๒๒ แปลง	๕,๗๘๗,๙๔ ไร่
๕) ปศุสัตว์	๔๕๔ ราย	๔๕๔ ฟาร์ม
๖) ประมง	๑๓๐ ราย	๑๓๐ ฟาร์ม

๒.๓ การรับรอง PGS ผ่านการรับรองจากสมาพันธ์เกษตรกรมัยยืนแห่งประเทศไทย (SDGs PGS) รวม ๓๙๘ ราย ๓๙๘ แปลง จำนวน ๕๐๕๐.๕๑ ไร่ และอยู่ในขั้นตอนการเตรียมความพร้อมและพัฒนาสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม จาก มูลนิธิเกษตรอินทรีย์ไทย (TOAF PGS) รวม ๑๒๘ ราย ๑๒๘ แปลง จำนวน ๗๒๐ ไร่

ระบบการรับรอง	จำนวนราย/แปลง	จำนวนไร่
๑) SDGs PGS (รับรองแล้ว)	๓๙๘ ราย ๓๙๘ แปลง	๕,๐๕๐.๕๑ ไร่
๒) TOAF PGS	๑๒๘ ราย ๑๒๘ แปลง	๗๒๐ ไร่
๒.๑) ชั้น ๑ (เตรียมความพร้อม)	๕๓ ราย ๕๓ แปลง	๓๔๕ ไร่
๒.๒) ชั้น ๒ (เตรียมพัฒนาสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม)	๗๕ ราย ๗๕ แปลง	๓๗๕ ไร่

๓. งบประมาณ ปี ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๖๔๔,๙๑๗,๑๐๔ จำนวน ๓๑๗ โครงการ (๙ มีนาคม ๒๕๖๔) แบ่งเป็น รายละเอียดตามเอกสารแนบ

๓.๑ งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

๑) งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๕๓๖,๘๘๑,๒๐๔ ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย ๑๓๑,๔๘๑,๓๒๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๔๙

๓.๒ งบประมาณจังหวัด/กลุ่มจังหวัด (Area Base)

งบจังหวัด ๑) งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๐๘,๐๓๕,๙๐๐ ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย ๕๑๓,๘๕๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๘

๑) ด้านพืช : โครงการการ..... -..... เป้าหมาย..... -
..... ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ -

๒) ด้านปศุสัตว์ : โครงการ.....-..... เป้าหมาย.....-..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....-.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....-.....

๓) ด้านประมง : โครงการ.....-..... เป้าหมาย.....-..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....-.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....-.....

๔) กลุ่ม/สหกรณ์ : โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน เป้าหมาย ๒๐๐ ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ สัมมนาเครือข่ายเกษตรกรที่ทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน และมีฐานข้อมูลเกษตรกรที่ทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน และโครงการขยายผลหลักปรัชญาเกษตรทฤษฎีใหม่ด้วยโคก หนอง นา โมเดล เป้าหมาย ๓๒๐ ราย ผลสำเร็จที่สำคัญ ฝึกอบรมให้ความรู้ ปรับแนวคิด และฝึกปฏิบัติจริง การขยายผลการขับเคลื่อนโคก หนองนาโมเดล (ยกเลิกโครงการ เนื่องจากสถานการณ์ Covid-๑๙ งบประมาณภายใต้โครงการที่ได้รับการอนุมัติโครงการ มีการโอนกลับงบประมาณไปที่ส่วนกลาง)

๕) ด้านชลประทาน : โครงการผันน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยริน-อ่างเก็บน้ำลำป่าคำวเพื่อสนับสนุนเกษตรแปลงใหญ่ไม้ดอกไม้ประดับ เป้าหมาย ๓๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร เป้าหมาย ๑ แห่ง ผลสำเร็จที่สำคัญ สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องนี้

งบกลุ่มจังหวัด

๑) งบประมาณรวม ๓๐ ล้านบาท ผลการเบิกจ่าย ๑๔,๒๒๓,๙๔๔.๓๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๔๑ (พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

๒.๑) ด้านพืช : โครงการ.....-.....เป้าหมาย.....-..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....-.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....-.....

๒.๒) ด้านปศุสัตว์ : โครงการ.....-.....เป้าหมาย.....-..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....-.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....-.....

๒.๓) ด้านประมง : โครงการ.....-.....เป้าหมาย.....-..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....-.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....-.....

๒.๔) กลุ่ม/สหกรณ์ : โครงการ.....-.....เป้าหมาย.....-..... ผลสำเร็จที่สำคัญ.....-.....(เพื่อแก้ไขปัญหา/พัฒนางานด้านการเกษตร).....-.....

๒.๕) ด้านชลประทาน : โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่เหมาะสม เชื่อมโยงแหล่งน้ำที่มีศักยภาพในพื้นที่ เป้าหมาย ๑ แห่ง ผลสำเร็จที่สำคัญ พัฒนาแหล่งน้ำ เพิ่มพื้นที่แหล่งน้ำชลประทาน

๓.๓ งบประมาณบูรณาการพัฒนาศูนย์ที่ภาคของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (Agenda) (สรุปโดยย่อ)

๔.๑ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ งบประมาณรวม ๑๙,๕๖๐,๘๓๐ บาท มี ๑๒ หน่วยงานร่วมบูรณาการ โดยมีการดำเนินงาน จำนวน ๑๒๕ แปลง ๑๕ ชนิดสินค้า จำแนกเป็นแปลงข้าว ๗๔ แปลง อ้อยโรงงาน ๒ แปลง กัญชวยหอม ๓ แปลง มะม่วง ๕ แปลง มันสำปะหลัง ๑๐ แปลง หม่อนใหม่ ๑ แปลง ไม้ดอกไม้ประดับ ๑ แปลง ผัก/สมุนไพร ๑ แปลง ยางพารา ๑๘ แปลง ปศุสัตว์ ๗ แปลง ประมง ๓ แปลง วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต ยกระดับมาตรฐาน ถ่ายทอดความรู้รวมทั้งการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกร แปลงใหญ่ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี มีการดำเนินงานทั้ง ๒๐ อำเภอ พื้นที่รวม ๑๑๗,๑๖๓ ไร่ เกษตรกร ๘,๖๙๙ ราย

สำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดชั้นคุณภาพแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๓ และได้เสนอคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายและแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรระดับจังหวัด (Chief of operation) พิจารณา โดยสรุปผลการจัดชั้นแปลงใหญ่ ดังนี้

สรุปผลการจัดชั้นแปลงใหญ่จังหวัดอุดรธานี ประจำปี ๒๕๖๓

๑.แปลงปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒๕ แปลง เกรต A = ๑๔ แปลง เกรต B = ๑๐ แปลง เกรต C = ๑ แปลง

๒.แปลงปี ๒๕๖๑ จำนวน ๒๓ แปลง เกรต A = ๘ แปลง เกรต B = ๑๔ แปลง เกรต C = ๑ แปลง

๓.แปลงปี ๒๕๖๒ จำนวน ๔๘ แปลง เกรต A = ๑๖ แปลง เกรต B = ๓๑ แปลง เกรต C = ๑ แปลง

ภาพรวมการจัดชั้นแปลงใหญ่ ประจำปี ๒๕๖๓ (แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๐-๖๒) จำนวน ๙๖ แปลง

๑.เกรต A = ๓๘ แปลง ๒.เกรต B = ๕๕ แปลง ๓.เกรต C = ๓ แปลง

การคัดเลือกคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่

ตามคำสั่งกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ ๑๔๑๐/๒๕๖๑ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับจังหวัด ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ ซึ่งกรรมการดำเนินงาน ศพก. และแปลงใหญ่ ดังกล่าว มีวาระการทำงาน ๒ ปี และจะครบวาระการทำงานแล้วในวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ โดยผลการพิจารณาแต่งตั้งดังนี้

ผลการคัดเลือกคณะกรรมการดังนี้

๑. นายบัวโล สดใส	พิบูลย์รักษ์	ประธาน
๒. นายสุเมธ จิตขันตี	โนนสะอาด	รองประธาน
๓. นายเฉลียว ชมภูแดง	น้ำโสม	รองประธาน
๔. นายอัจฉริยะ อินทร์ไชยา	บ้านดุง	เลขานุการ
๕. นายประมวล ประนมไพร	กู่แก้ว	ผู้ช่วยเลขานุการ
๖. นายกฤษฏี มั่นคง	นาูง	เหรัญญิก
๗. นายยงยุทธ์ สุขขาวปี	ศรีธาตุ	กรรมการ
๘. นายคำพันธ์ อินทร์เอี่ยม	หนองแสง	กรรมการ
๙. นายสมชาย มาตย์ศรีกลาง	กุมภวาปี	กรรมการ
๑๐. นายสมพาน ไกรทิพย์	สร้างคอม	กรรมการ
๑๑. นายจรรุญ สุระเสียง	ทุ่งฝน	กรรมการ
๑๒. นายอนันท์ สิทธิพาที	เมืองอุดรธานี	กรรมการ
๑๓. นายสายทอง สุขใจ	หนองหาน	กรรมการ
๑๔. นายสุรีย ลากเสนา	ประจักษ์ศิลปาคม	กรรมการ
๑๕. นายศรีพอ แสนณรงค์	วังสามหมอ	กรรมการ
๑๖. นายเมืองแมน มณีจันทร์	บ้านผือ	กรรมการ
๑๗. นายสมพูล บุญเทา	กุดจับ	กรรมการ
๑๘. นายสุนทร นามมนตรี	ไชยวาน	กรรมการ
๑๙. นายทองใบ อัครบุตร	เพ็ญ	กรรมการ
๒๐. นายสีลา ภูจำเริญ	หนองวัวซอ	กรรมการ

๔.๒ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) มี ๘ หน่วยงานร่วมบูรณาการ งบประมาณ ๓,๒๔๘,๕๗๐ บาท มีทั้งหมด ๒๐ ศูนย์ เป็นชั้นคุณภาพระดับ A ทุกศูนย์ เป็น ศพก. ที่ดำเนินการในพื้นที่แปลงใหญ่ จำนวน ๑๕ ศูนย์ และดำเนินการในพื้นที่ สปก. จำนวน ๕ ศูนย์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้รับการสนับสนุนเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ที่ได้ดำเนินงานโครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในการสูบน้ำเพื่อการเกษตรโดยใช้เซลล์แสงอาทิตย์ จำนวน ๑๐ ศูนย์ ประกอบด้วย อำเภอทุ่งฝน ศรีธาตุ ไชยวาน กุแก้ว วังสามหมอ โนนสะอาด บ้านผือ เมือง กุดจับและน้ำโสม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ศพก. ๒๐ ศูนย์ได้รับการสนับสนุนการพัฒนาศูนย์จุดละ ๕,๐๐๐ บาท

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-๑๙) ทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรขอตัดงบประมาณในการดำเนินการจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูการผลิตใหม่ (Field Day) ที่เหลือยังไม่ดำเนินการทั้งหมด จำนวน ๑๘ อำเภอ และงบประมาณการพัฒนาเกษตรกรผู้นำ ศูนย์เครือข่ายในจังหวัดอุดรธานีมี ๓๐๑ ศูนย์ ในปี พ.ศ.๒๕๖๒-๒๕๖๓ มีการพัฒนาศูนย์เครือข่ายอำเภอละ ๓ ศูนย์ๆละ ๕,๐๐๐ บาท รวมศูนย์เครือข่ายที่ได้รับการพัฒนา ๑๒๐ ศูนย์

๔.๓ เกษตรทฤษฎีใหม่ มีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมบูรณาการ จำนวน ๑๐ หน่วยงาน งบประมาณรวม ๑,๓๙๗,๖๒๐ บาท โดยในปีงบประมาณพ.ศ.๒๕๖๓ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนดังนี้

๑. ขับเคลื่อนงานภายใต้เกษตรกรรมยั่งยืน ๕ รูปแบบ ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน วนเกษตร เกษตรอินทรีย์ และเกษตรธรรมชาติ

๒. คัดเลือกจุดเรียนรู้ตำบลละไม่น้อยกว่า ๑ จุด และสมาชิกแต่ละจุดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งจังหวัดอุดรธานีได้ดำเนินการคัดเลือกจุดเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔๗ จุด เกษตรกรสมาชิก ๗๓๔ คน ครอบคลุมพื้นที่ ๒๐ อำเภอ

๓. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อจัดทำแผนความต้องการของจุดเรียนรู้(กลุ่ม) เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณในปีต่อไป โดยกำหนดจัดระหว่างวันที่ ๒ - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๔. มอบปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย

๔.๑ พันธุ์ปลากินพืชให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑,๑๙๕ คน คนละ ๑,๐๐๐ ตัว โดยได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

๔.๒ พันธุ์ต้นหม่อน จำนวน ๗๓๔ คนๆ ละ ๕ ต้น โดยได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓

๕. ให้ความรู้ด้านต่างๆ ดังนี้

๕.๑ ด้านพืช/ ปศุสัตว์/ ประมง จำนวน ๗๓๔ ราย

๕.๒ ด้านการปรับปรุงดิน จำนวน ๑๓๕ ราย

๖. พัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างเครือข่ายการตลาดของกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๑๐ กลุ่ม ๒๐๐ คน

๗. สอนแนะนำการทำบัญชี จำนวน ๕๐๕ คน มีแผนติดตามการทำบัญชีเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓

๘. เบิกจ่ายงบประมาณไปแล้ว จำนวน ๑,๑๔๒,๔๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๗๔

๔.๔ การบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri - Map) มี ๙ หน่วยงานดำเนินการ งบประมาณทั้งสิ้น ๑๒,๗๐๑,๘๓๓ บาท มีกิจกรรมที่ดำเนินการในแปลงใหญ่ ดังนี้

- วิเคราะห์พื้นที่การดำเนินงานแปลงใหญ่ โดยใช้ (Zoning by Agri-Map) เกษตรกรในแปลงให้มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการทำสวนยางพารา (๘+๘๒)

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖๓ เป้าหมายที่ได้รับ มี ๗ กิจกรรม ดังนี้

๑. การปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่เหมาะสมเป็นพืชอาหารสัตว์ ๗ ชนิด จำนวน ๕๐๐ ไร่ โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี อยู่ระหว่างดำเนินการ/เตรียมพื้นที่

๒. การปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่เหมาะสมเป็นประมง เป้าหมาย ๒๕๐ ไร่ ๒๕๐ ราย โดยสำนักงานประมงจังหวัดอุดรธานี ดำเนินการแล้วเสร็จร้อยละ ๑๐๐

๓. การปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่เหมาะสมเป็นเกษตรแบบผสมผสาน ดำเนินการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการปรับรูปแบบแปลงนาลักษณะที่ ๒ เป้าหมาย ๗,๙๕๐ ไร่ โดยสถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานีมีผลการดำเนินงานร้อยละ ๙๗.๕

๔. การอบรมเกษตรกร จัดเวทีเรียนรู้ จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เป้าหมาย ๑๒๐ ไร่ ๔๐ ราย โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี มีผลการดำเนินงานร้อยละ ๑๐๐

๕. การปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกยางพาราเป็นพื้นที่ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น เป้าหมาย ๕๔๐ ไร่ โดยการยางแห่งประเทศไทยจังหวัดอุดรธานี

๖. การจัดเก็บต้นทุนพืชเศรษฐกิจ ๔ พืช และสำรวจพืชทางเลือกทดแทน โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๓ จังหวัดอุดรธานี

๗. การอบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จัดทำบัญชีครัวเรือน เป้าหมาย ๑๔๐ ราย โดยสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ผลการดำเนินงาน ๖๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๓

๔.๕ พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP) มี ๕ หน่วยงานดำเนินการ งบประมาณ ๗๕๑,๐๐๐ บาท แปลงใหญ่ทุกแปลงต้องผ่านการรับรอง GAP มีกิจกรรม ดังนี้

- เพาะหน่อพันธุ์เพื่อใช้เอง ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ใช้ปุ๋ยสั่งตัด / ๒๕๖๓ ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ใช้ปุ๋ยสั่งตัด

- ให้ความรู้และคำแนะนำการใช้ปุ๋ยและสารเคมี และการบริหารจัดการปัจจัยการผลิต

- ส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มได้รับการรับรองมาตรฐานอย่างก้าวหน้า GAP ทุกแปลง (ยางพารา)

๔.๖ ตลาดเกษตรกร งบประมาณ ๒๓,๕๕๐ บาท มีการดำเนินการตลาดสินค้าเกษตรทั้งนอกและในแปลงใหญ่ เช่น การทำ MOU กับ โรงพยาบาล เชื่อมโยงตลาดเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่าย เช่น ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล โรงแรม Modern trade ช่องทางการจำหน่าย Online เป็นต้น มีกิจกรรม ดังนี้

- ช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัย ๑) ตลาดเกษตรกร ๖ แห่ง ๒) ตลาดโรงพยาบาลอาหารปลอดภัย ๑๑ แห่ง ๓) ตลาดประชารัฐ ๓ แห่ง ๔) ตลาดน้ำซ้อย ๑ แห่ง ๕) ตลาดเดินกิน ชิม เที้ยว ๑ แห่ง จังหวัดอุดรธานีร่วมกับสำนักงานสาธารณสุข ดำเนินงาน MOU ระหว่างโรงพยาบาลกับวิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่ ๑๘ แห่ง วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๓๘ แห่ง

- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการจำหน่ายสินค้าการเกษตรที่ในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อนำปัญหาในการผลิตและจำหน่ายมาวางแผนการผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค
- สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ให้ความรู้เกษตรกรผู้จำหน่ายสินค้าในตลาดเกษตรกรและตลาดอื่น ๆ ให้สามารถทำบัญชีครัวเรือน และบัญชีต้นทุนได้
- ธนาคารออมสิน ออกบริการออมเงินให้ผู้ค้า ภายในตลาดเกษตรกรอุดรธานี ทุกสัปดาห์ มีร้านค้าเข้าร่วมออมเงิน ร้อยละ ๗๐ ของผู้ค้าทั้งหมด
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี สุ่มตรวจสินค้าเกษตรที่จำหน่ายภายในตลาดเกษตรกรอุดรธานีเพื่อวิเคราะห์หาสารพิษตกค้าง ผลการดำเนินงาน : ไม่พบสารพิษตกค้าง
- รมรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติก โฟมบรรจุอาหาร ในตลาดเกษตรกรอุดรธานี
- จัดพื้นที่ให้เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตร ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด ๑๙ นำสินค้าว่างจำหน่าย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรจังหวัดอุดรธานี และเกษตรกรนอกพื้นที่

๕. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

๕.๑ พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง/อุทกภัย

ซึ่งจากการสำรวจจังหวัดอุดรธานีมีพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค จำนวน ๗ อำเภอ ๓๑ ตำบล ประกอบด้วย อำเภอกุดจับ อำเภอกุมภวาปี อำเภอไชยวาน อำเภอทุ่งฝน อำเภอวังสามหมอ อำเภอศรีธาตุ และอำเภอหนองแสง และให้ส่วนราชการในระดับพื้นที่สำรวจข้อมูลพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำที่ต้องการรับการสนับสนุนจากรัฐบาลในระยะเร่งด่วน (สามารถดำเนินการแล้วเสร็จ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓)

๕.๒ ผลการเฝ้าระวังโรคและแมลงศัตรูสำคัญ

ไม่พบการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช

๕.๓ การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ

ช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยจากพายุโซนร้อนโพดุล และคาจิกิ (ช่วยภัยวันที่ ๒๒ สิงหาคม - ๑๙ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๒) และได้ประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย และประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน จำนวน ๑๓ อำเภอ ๕๘ ตำบล ๕๙๒ หมู่บ้าน ในส่วนผลกระทบด้านการเกษตรได้รับผลกระทบ ทั้งหมด ๑๒ อำเภอ เกษตรกรรวม ๕,๖๐๑ ราย พื้นที่ ๔๑,๑๕๑.๕๒ ไร่ วงเงินให้ความช่วยเหลือจำนวน ๔๘,๓๗๗,๒๑๒.๒๕ ล้านบาท

๖. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข (ใคร ได้รับผลกระทบ/เดือดร้อนอย่างไร เมื่อใด มีข้อเสนอให้รัฐแก้ไขปัญหาอย่างไร ได้ปฏิบัติการไปแล้วอย่างไร ผลเป็นอย่างไร มีข้อเสนอการแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปอย่างไร)

๖.๑ ปัญหาที่ดินทำกิน

๖.๒ ปัญหาหนี้สิน

๑. กรณี ราษฎรอำเภอน้ำโสมและอำเภอนายูง ถูกธนาคารออมสินฟ้องร้องดำเนินคดี ยึดทรัพย์ และอยู่ระหว่างการบังคับคดีขายทอดตลาด

ด้วยมีราษฎรอำเภอน้ำโสมและอำเภอนายูง จำนวน ๒๘ ราย ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าได้รับความเดือดร้อน เนื่องจาก นายสมบัติ พลเยี่ยม พนักงานธนาคารออมสิน สาขาน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ฉ้อโกงและถูกธนาคารออมสินฟ้องร้องดำเนินคดียึดทรัพย์และจะขายทอดตลาด จึงขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความช่วยเหลือโดยด่วน ๒ กรณี ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แจ้งให้จังหวัดอุดรธานี ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

๑) กรณี เรียกร้องความยุติธรรม การกู้ยืมเงินจากธนาคารออมสิน แล้วไม่ได้รับเงินตามจำนวนที่ระบุในสัญญากู้ยืมเงิน เนื่องจากให้นายสมบัติ พลเยี่ยม พนักงานธนาคารออมสิน สาขาน้ำโสม กู้ยืมต่ออีกทอดหนึ่ง และไม่ได้รับชำระหนี้คืน ขณะนี้อยู่ระหว่าง สำนักงานยุติธรรมจังหวัดอุดรธานี และสำนักงานอัยการจังหวัดกุมภกรังสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัดอุดรธานี รวบรวมพยานหลักฐาน เพื่อยื่นฟ้องร้องดำเนินคดีกับธนาคารออมสิน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบของพนักงานในองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๐๒ เป็นฐานในการฟ้องนายสมบัติ พลเยี่ยม และธนาคารออมสินให้ร่วมรับผิดชอบ ตาม พ.ร.บ.ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ เพื่อให้ธนาคารออมสินร่วมรับผิดชอบในการกระทำละเมิด ของนายสมบัติ พลเยี่ยม พนักงานของตนเองในขณะนั้น

๒) กรณี ราษฎรที่ถูกธนาคารออมสินฟ้องร้องดำเนินคดียึดทรัพย์ ซึ่งอยู่ระหว่างการบังคับคดี โดยประสงค์จะให้กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมเกษตรกรและผู้ยากจนให้ความช่วยเหลือ ได้ยื่นเรื่องขอรับความช่วยเหลือ จำนวน ๑๓ ราย ดังนี้

- ราษฎรที่อยู่ในหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นของกองทุนหมุนเวียนฯ จำนวน ๖ ราย โดยอนุมัติให้ความช่วยเหลือตามหลักเกณฑ์ของกองทุนหมุนเวียนฯ จำนวน ๒ ราย ไม่อนุมัติให้ความช่วยเหลือ จำนวน ๔ ราย เนื่องจาก หลักประกันไม่เพียงพอ และกระแสเงินสดติดลบ

- ราษฎรที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือจากกองทุนหมุนเวียนฯ จำนวน ๗ ราย ทั้งนี้ ได้มอบหมายให้อำเภอพิจารณาการให้ความช่วยเหลือตามโครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และตามนโยบายอื่นๆ ของรัฐบาล

๒. กรณี ขอร้องเรียนของเครือข่ายเกษตรกรภาคอีสานตอนบน (ค.ก.อ.) จังหวัดอุดรธานี

ด้วยเครือข่ายเกษตรกรภาคอีสานตอนบน(ค.ก.อ.) จังหวัดอุดรธานี โดยนายพร้อม ศรีสร้างคอม ร่วมกับสมาชิกฯ รวม ๖๒ ราย ได้มีหนังสือเรียนผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เพื่อขอให้เปิดประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องร่วมกับองค์กรเครือข่ายฯ เพื่อผิดผ่อนการชำระหนี้หรือขอปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และฟื้นฟูเพื่อสามารถจ่ายชำระหนี้ได้ตามปกติ ซึ่งจังหวัดอุดรธานี ได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลดังกล่าว และเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

อุดรธานี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ซึ่งจังหวัดอุดรธานี ได้มีการประชุมคณะกรรมการประสานการแก้ไข ปัญหาหนี้สินเกษตรกร ระดับจังหวัด ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยผู้ว่าราชการจังหวัด อุดรธานี มอบหมายให้นายวันชัย จันทร์พร รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นประธาน ซึ่งที่ประชุมมีมติ ให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

๑) กรณี ขอให้ปรับโครงสร้างหนี้และผิดผ่อนชำระหนี้ โดยมอบหมายให้ ธ.ก.ส.จังหวัด อุดรธานี(เจ้าหนี้) จัดส่งเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ไปให้คำแนะนำในส่วนของการดำเนินการให้ความช่วยเหลือ ที่ เกี่ยวข้องเป็นรายๆ ไป ซึ่งจากการลงพื้นที่ สรุปผลการดำเนินการให้ความช่วยเหลือ จำนวน ๖๒ ราย ดังนี้

- ได้รับการลดดอกเบี้ย ๓% ตามโครงการขยายระยะเวลาชำระหนี้ จำนวน ๒๘ ราย
- ขยายระยะเวลาชำระหนี้ จำนวน ๑๗ ราย
- เข้าร่วมโครงการพักหนี้ผู้มีรายได้น้อย จำนวน ๑๑ ราย
- ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จำนวน ๑ ราย
- ไม่มีหนี้กับ ธ.ก.ส. จำนวน ๔ ราย
- เป็นลูกค้า ธ.ก.ส.อำนาจเจริญ จำนวน ๑ ราย

๒) กรณี เกษตรกรที่เป็นหนี้ในระบบ ได้มายื่นเรื่องขอความช่วยเหลือจากกองทุนหมุนเวียนฯ (จำนวน ๑๑ ราย ใน ๖๒ ราย) และอยู่ในหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือจากกองทุนหมุนเวียนฯ จำนวน ๑๑ ราย ผลการดำเนินงาน ดังนี้ เกษตรกรไม่มายื่นเอกสารประกอบการขอความช่วยเหลือฯ จำนวน ๒ ราย เกษตรกรไม่มาเจรจาไกล่เกลี่ยจำนวน ๘ ราย และ ธ.ก.ส.สาขา วิเคราะห์ฯ จำนวน ๑ ราย ซึ่ง ธ.ก.ส.แจ้งว่า ผู้ร้องขอยกเลิกการกู้ยืมเงินกองทุนหมุนเวียนฯ ดังกล่าว เนื่องจาก ญาติได้นำที่ดินของตนเองไปค้ำประกัน เงินกู้ยืมกับร้านทองในอำเภอกุมภวาปี เพื่อนำเงินไปเป็นค่าใช้จ่ายในการไปทำงานต่างประเทศ และ ปัจจุบันญาติของผู้ร้องยังสามารถส่งชำระหนี้ได้ตามปกติ

๓) กรณี การฟื้นฟูอาชีพ ได้แจ้งความประสงค์เลี้ยงโค - กระบือ โดยได้ยื่นคำร้องขอเข้าร่วม โครงการธนาคาร โค - กระบือ กับสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ปัจจุบันมอบแม่พันธุ์โคเนื้อ จำนวน ๒ ตัว ให้แก่ สมาชิก

๖.๓ เรื่องอื่นๆ

๑. การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนเรื่องกลิ่นจากโรงงานผลิตยางพารา

ด้วยราษฎรในเขตตำบลหนองนาคำ อำเภอเมืองอุดรธานี ได้ร้องเรียนเกี่ยวกับกลิ่นจาก โรงงานยางพารา จำนวน ๒ แห่ง ประกอบด้วย ๑) บริษัท ศรีตรัง อินดีสทรี จำกัด(มหาชน) สาขาอุดรธานี และบริษัท วงศ์บัณฑิต อุดรธานี จำกัด และเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทั้งระบบ จังหวัดอุดรธานี ได้มี คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหากระบวนการผลิตยางพาราทั้งระบบจังหวัดอุดรธานี ที่ ๔๙๙๖/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๕ คณะ ประกอบด้วย

๑) คณะกรรมการอำนวยการ โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นประธาน และมี ผู้อำนวยการกลุ่มงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดอุดรธานี เป็นเลขานุการฯ

๒) คณะทำงานแก้ไขปัญหาคณะกรรมการผลิตของเกษตรกร โดยมีเกษตรและสหกรณ์จังหวัด อุดรธานี เป็นหัวหน้าคณะทำงาน และมีหัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงาน เกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นเลขานุการฯ

๓) คณะทำงานแก้ไขปัญหาคารขนส่งผลิตผลยางพารา โดยมีขนส่งจังหวัดอุดรธานี เป็นหัวหน้า คณะทำงาน และมีหัวหน้ากลุ่มวิชาการขนส่ง สำนักงานขนส่งจังหวัดอุดรธานี เป็นเลขานุการฯ

๔) คณะทำงานแก้ไขปัญหากระบวนการผลิตของโรงงานยางพารา โดยมีอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี เป็นหัวหน้าคณะทำงาน และมีหัวหน้ากลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี เป็นเลขานุการฯ

๕) คณะทำงานแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชนด้านการแพทย์ โดยมีนายแพทย์ทวีรัชต์ ศรีกุลวงศ์ นายแพทย์เชี่ยวชาญด้านเวชกรรมป้องกัน เป็นหัวหน้าคณะทำงาน และมีนางสุปราณี สูงแข็ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี เป็นเลขานุการฯ

โดยได้มอบหมายให้แต่ละคณะ จัดทำแผนในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในส่วนหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะทำงานคณะที่ ๒ คณะทำงานแก้ไขปัญหากระบวนการผลิตของเกษตรกร โดยมีเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี เป็นหัวหน้าคณะทำงาน ได้เสนอแผน และผลการดำเนินงานตามแผนเพื่อแก้ไขปัญหาด้านกระบวนการผลิตของเกษตรกร เพื่อลดปัญหาเรื่องกลิ่น ดังนี้

ที่	กิจกรรม	แผนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
๑	<p>ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เพื่อให้เกษตรกรตระหนักถึงข้อดีของการใช้กรดฟอร์มิกในกระบวนการผลิตยางก้อนถ้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายการวิทยุ - แผ่นพับประชาสัมพันธ์ - การออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ - เวทีการฝึกอบรม - เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ 	<p>๔๐ ครั้ง</p> <p>สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร</p> <p>๓๑ แห่ง</p> <p>๑๐ ครั้ง</p> <p>๕๐๐ คน</p> <p>๒๐ ครั้ง</p>	<p>๒๕ ครั้ง</p> <p>๓๑ แห่ง</p> <p>๙ ครั้ง</p> <p>๙๘๖ คน</p> <p>๔๐ ครั้ง</p>
๒	<p>ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ภาชนะที่ปิดมิดชิด ไม่รั่วซึม ระหว่างขนย้ายและปูแผ่นพลาสติกหนาป้องกันการรั่วไหลของน้ำเสียจากก้อนยางระหว่างขนส่ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การฝึกอบรม - เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ 	<p>๕๐๐ คน</p> <p>๒๐ ครั้ง</p>	<p>๔๐๐ คน</p> <p>๑๐ ครั้ง</p>
๓	<p>พื้นที่ต้นแบบในการใช้กรดฟอร์มิกในกระบวนการผลิตยางก้อนถ้วย</p>	<p>๒ แห่ง</p>	<p>- คัดเลือกพื้นที่ต้นแบบในการดำเนินการคือ</p> <p>อ.นาโยง (จากการสำรวจพบว่ามีการใช้กรดฟอร์มิก ๘๐%)</p>
๔	<p>ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตน้ำยางสด โดยกำหนดพื้นที่ต้นแบบนำร่อง</p>	<p>๑ แห่ง</p> <p>ได้น้ำยางสด ๑๒ ตัน</p>	<p>คัดเลือกพื้นที่ต้นแบบในการ ดำเนินการคือ สหกรณ์กองทุนสวนยางวังสามหมัด จำกัด ม.๔ ต.หนองกุงทับม้า อ.วังสามหมัด</p> <p>ปัญหา/อุปสรรค : แรงจูงใจเรื่องราคา เพราะการรวบรวมน้ำยางสดนั้นมีความยุ่งยาก และพ่อค้ารับซื้อน้ำยางสดในพื้นที่มีจำนวนน้อย</p>
๕	<p>ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตยางก้อนถ้วยคุณภาพดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - การฝึกอบรม - เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ 	<p>สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร</p> <p>๒๖ แห่ง</p> <p>จำนวน ๘,๐๙๓ คน</p>	<p>๕ แห่ง</p> <p>จำนวน ๔๑๐ คน</p>

ที่	กิจกรรม	แผนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน
๖	ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ ทำบ่อบำบัดน้ำเสีย ณ จุดรวบรวมน้ำ ก่อนยาง - การฝึกอบรม - เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ให้คำแนะนำ	สหกรณ์ / กลุ่ม เกษตรกร ๒๖ แห่ง ๕๐๐ คน ๔๕ ครั้ง	๑๔ แห่ง / ๓๕๗ คน ๒๐ ครั้ง
๗	ส่งเสริมให้มีแหล่งจำหน่ายสารเคมีช่วย ทำให้ยางจับตัวเร็วขึ้นแบบเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ปลูกยาง	สหกรณ์ / กลุ่ม เกษตรกร ๒๖ แห่ง	ดำเนินการจัดซื้อกรดฟอร์มิก ๙๔ ให้กลุ่ม เกษตรกร ๑๑ กลุ่ม แล้ว รวม ๒,๙๙๔ แกลลอน เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาใช้กรดฟอร์มิก ได้ ๖๗ % จากกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๑,๑๕๐ ราย (ใช้กรดฟอร์มิก จำนวน ๗๗๖ ราย ใช้กรดอื่น ๓๗๔ ราย)
๘	ขยายผลการส่งเสริมเกษตรกรให้ผลิต ยางก้อนถ้วยคุณภาพดี	เกษตรกรรายย่อย ปีละ ๒,๐๐๐ คน รวม ๑๐,๐๐๐ คน	ได้รับมาตรฐานการผลิตยางก้อนถ้วย GAP แล้ว จำนวน ๔ กลุ่ม ๑๒๐ ราย
๙	ส่งเสริมให้สหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร แปรรูปยางเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น ถูมมือ รองเท้า หมอน ฯลฯ	สหกรณ์ / กลุ่ม เกษตรกร ๓ แห่ง	อยู่ระหว่างดำเนินการ

ข้อเสนอแนะ

๑. **เชิงพื้นที่** การที่ส่งเสริมให้เกษตรกรเปลี่ยนจากการใช้กรดซัลฟิวริกมาใช้กรดฟอร์มิก ช่วยแก้ปัญหา
ได้

ใน ๔ เรื่องเท่านั้น คือ

๑. ลดปัญหาผลกระทบการตกค้างกับสิ่งแวดล้อม
๒. ลดปัญหาการสึกกร่อนของเครื่องจักรโรงงาน
๓. ลดปัญหาด้านสุขภาพของเกษตรกร
๔. ส่งผลดีกับคุณภาพยาง คือ ทำให้ยางมีความยืดหยุ่น

ดังนั้น การที่เกษตรกรเปลี่ยนมาใช้กรดฟอร์มิก ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหากลิ่นยางเหม็นได้ในยางก้อนถ้วยได้

๒. เชิงนโยบาย

๑. ควรมีกฎหมายกำกับ ควบคุมการจำหน่ายสารเคมีช่วยให้ยางจับตัวเร็วขึ้นแบบไม่เป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อม
๒. ควรมีกฎหมายกำกับ ควบคุมการขนส่งยางก้อนถ้วยจากแปลงสู่จุดรวบรวมน้ำ
๓. โรงงานควรมีมาตรการจูงใจด้านราคาในการรับซื้อยางก้อนถ้วยคุณภาพดี (ยางแห้ง) ที่ใช้
สารเคมีช่วยให้ยางจับตัวเร็วขึ้นแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. โรงงานควรมีมาตรการจูงใจด้านราคาในการรับซื้อยางเครปและน้ำยางสด
๕. ส่งเสริมให้บริษัทเอกชนเข้ามาลงทุนเกี่ยวกับอุตสาหกรรมแปรรูปยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่า
ในพื้นที่ เช่น ตุ๊กตายาง หมอน ที่นอน รองเท้า ถูมมือ ฯลฯ

หมายเหตุ ยางก้อนถ้วยคุณภาพดี

๑. เป็นก้อนยางที่เกิดจากน้ำยางสดจับตัวในถ้วยรับน้ำยางมีรูปทรงสี่เหลี่ยมใกล้เคียงกับถ้วยรับน้ำยาง
๒. เกิดจากการจับตัวด้วยกรดฟอร์มิก ส่วนกรดซัลฟิวริกไม่ให้ใช้
๓. ทั้งภายในและภายนอกก้อนต้องปราศจากสิ่งเจือปนหรือสิ่งปลอมปน เช่น ขี้เปลือก เศษยาง เปลือกไม้ หิน ดิน ทราย หรือวัสดุปลอมปนใดๆ
๔. เป็นยางก้อนถ้วยที่กรีต ๔-๖ มีดกรีต
๕. มีน้ำหนักตั้งแต่ ๘๐ - ๘๐๐ กรัม
๖. ยางก้อนถ้วยคุณภาพดีจะต้องมีสีขาวจนถึงสีน้ำตาลไหม้
๗. ยางก้อนถ้วยคุณภาพดี จะต้องมีความชื้นระหว่าง ๓๕% - ๔๕%

ทั้งนี้ จังหวัดอุดรธานีได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบังคับใช้กฎหมายที่อยู่ในการกำกับดูแลอย่างเคร่งครัด ได้แก่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรธานี , องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนาคำ อำเภอเมือง , สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี และ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๙

๗. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และ ข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง (ระบบการบริหารงานภายในจังหวัด/การบริหารงบประมาณของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์/บุคลากร/ข้อจำกัดด้านสภาพพื้นที่และสังคมวัฒนธรรม) มีเกษตรกรส่วนน้อยที่ปรับเปลี่ยนมาใช้สารเคมีช่วยทำให้ยางจับตัวเร็วขึ้นแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (กรดฟอร์มิก) เนื่องจากมีราคาสูงหาซื้อได้ยาก และใช้ระยะเวลาในการจับตัวของยางนาน

กลุ่มสารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี
ข้อมูลปรับปรุง ณ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๔